

PRESUDA SUDA

2. prosinca 1992. (*)

„Ugovor o javnoj nabavi radova u državi AKP-a – Sufinanciranje od strane Europske investicijske banke – Izvanugovorna odgovornost prema ponuditelju čija ponuda nije odabrana”

U predmetu C-370/89,

1. Société Générale d' Entreprises Électro-Mécaniques (SGEEM), sa sjedištem u Champs-sur-Marne, Francuska,

2. Roland Etroy, s boravištem u Champs-sur-Marne, Francuska,

koje zastupaju Alexandre Vandencasteele, odvjetnik pri odvjetničkoj komori u Bruxellesu, i Simon Cohen, odvjetnik pri odvjetničkoj komori u Parizu, s izabranom adresom za dostavu u Luxembourgu pri odvjetničkoj pisarnici E. Arendta, 8-10, rue Mathias Hardt,

tužitelji,

protiv

Europske investicijske banke, koju zastupa Xavier Herlin, direktor Uprave za pravne poslove, u svojstvu agenta, uz asistenciju R. O. Dalcqa, odvjetnika pri odvjetničkoj komori u Bruxellesu, s izabranom adresom za dostavu u Luxembourgu pri privremenom sjedištu,

tuženika,

kojeg podupire

Komisija Europskih zajednica, koju zastupa Hans Peter Hartvig, pravni savjetnik, u svojstvu agenta, s izabranom adresom za dostavu u Luxembourgu pri pisarnici Roberta Haydera, zastupnika pravne službe, Centre Wagner, Kirchberg,

intervenijent,

povodom zahtjeva za naknadu štete koju su tužitelji navodno pretrpjeli kao posljedica nezakonitog postupanja EIB-a u okviru dodjele ugovora o javnoj nabavi radova u Maliju, podnesenog na temelju članka 178. i članka 215. drugog stavka UEZ-a,

SUD,

u sastavu: O. Due, predsjednik, C. N. Kakouris, G. C. Rodríguez Iglesias, M. Zuleeg i J. L. Murray (predsjednici vijeća), G. F. Mancini, R. Joliet, F. A. Schockweiler, J. C. Moitinho de Almeida, F. Grévisse i M. Díez de Velasco, suci,

nezavisni odvjetnik: C. Gulmann,

tajnik: J. A. Pompe, zamjenik tajnika,

uzimajući u obzir izvještaj za raspravu,

saslušavši usmena izlaganja stranaka na raspravi održanoj 24. ožujka 1992., na kojoj su Europsku investicijsku banku zastupali R. O. Dalcq i Lagner, odvjetnici pri odvjetničkoj komori u Bruxellesu,

saslušavši mišljenje nezavisnog odvjetnika na raspravi održanoj 2. lipnja 1992.,

donosi sljedeću

Presudu

- 1 Zahtjevom podnesenim tajništvu Suda 12. prosinca 1989., Société générale d'entreprises électro-mécaniques, dioničko društvo osnovano u skladu s francuskim pravom, sa sjedištem u Champs-sur-Marne (u dalnjem tekstu: društvo tužitelj), i njegov glavni direktor Roland Etroy pokrenuli su na temelju članka 178. i članka 215. drugog stavka UEZ-a postupak za naknadu štete u kojem traže da se Europskoj investicijskoj banci (u dalnjem tekstu: Banka), kao predstavniku Europske ekonomske zajednice, naloži naknada štete koju je društvu tužitelju prouzročila time što je spriječila da u postupku javne nabave bude odabrana njegova ponuda.
- 2 Republika Mali je za dio projekta izgradnje visokonaponskog električnog voda od Banke zatražila financiranje u obliku uvjetnog zajma s naslova pomoći za formiranje rizičnog kapitala, kako je predviđeno člankom 199. Treće konvencije AKP - EEZ potpisane u Loméu 8. prosinca 1984. (SL 1986., L 86, str. 3., u dalnjem tekstu: Konvencija).
- 3 Takav rizični kapital financira se sredstvima Šestoga europskog razvojnog fonda (u dalnjem tekstu: Fond), uspostavljenog člankom 1. stavkom 1. Unutarnjeg sporazuma od 19. veljače 1985. o financiranju i upravljanju pomoći Zajednice (SL 1986., L 86, str. 210., u dalnjem tekstu: Sporazum), a njime na temelju članka 10. stavka 2. Sporazuma za račun Zajednice upravlja Banka.
- 4 Člankom 52. stavkom 1. drugim podstavkom Financijske uredbe Vijeća od 11. studenoga 1986. koja se primjenjuje na Fond (SL L 325, str. 42.) predviđeno je da poslove s rizičnim kapitalom Banka sklapa kao ovlašteni agent Zajednice, a člankom 52. stavkom 2. da takvim poslovima Banka upravlja u ime i za račun Zajednice .

- 5 Smatrajući da posao u vezi sa zajmom koji je zatražio Mali ulazi u okvir njezinih zadaća kako su definirane Ugovorom te da je u skladu s ciljevima utvrđenima Konvencijom, Banka je odlučila odobriti zahtjev za financiranje.
- 6 U ugovoru o financiranju projekta sklopljenom između Malija i Banke navedeno je da Banka djeluje za račun Zajednice te se u ugovoru poziva osobito na članak 10. stavak 2. Sporazuma.
- 7 Društvo tužitelj se na poziv na nadmetanje koji je objavio Mali odazvalo ponudom koja se pokazala najnižom. Malijska su tijela vlasti ugovor isprva namjeravala dodijeliti njemu.
- 8 Banka je bila mišljenja da ponuda društva tužitelja ima očite nedostatke koji bi mogli ugroziti ostvarenje projekta. Zato je obavijestila malijska tijela vlasti da projekt neće moći financirati ako ugovor dodijele društvu tužitelju.
- 9 Kada su malijska tijela vlasti napisali ugovor odlučila dodijeliti drugom ponuditelju, tužitelji su pokrenuli ovaj postupak za naknadu štete koju im je Banka navodno prouzročila nezakonito se umiješavši u pregovore i sklapanje ugovora te propustivši nadzirati postupke svojeg osoblja, čime je prekršila načelo dobrog upravljanja.
- 10 Šesto vijeće, kojemu je predmet prvo bio dodijeljen, odlučilo je na temelju članka 95. stavnika 3. Poslovnika predmet uputiti punom sastavu Suda kako bi on donio prethodnu odluku o nadležnosti Suda da odlučuje u ovom predmetu.
- 11 Za potpunije izlaganje činjenica u glavnom postupku, tijek postupka, kao i za pisana očitovanja koja su podnesena Sudu upućuje se na izvještaj za raspravu. Ti dijelovi spisa navode se u nastavku samo u mjeri u kojoj je to potrebno za obrazloženje presude Suda.
- 12 Prvo, Sud je utvrdio da se sporna radnja Banke odnosi na izvršavanje ugovora o financiranju koji je Banka sklopila za račun Zajednice na temelju ovlasti koje su joj dodijeljene gore navedenim odredbama prava Zajednice u pogledu odobravanja rizičnog kapitala koji se financira iz Fonda i upravljanja tim kapitalom.
- 13 Drugo, Banka je Ugovorom uspostavljeno tijelo Zajednice (presuda od 15. lipnja 1976., Mills/EIB, t. 14., 110/75, Zb., str. 955.). Njezina je svrha doprinositi ostvarenju ciljeva Zajednice pa zato, na temelju Ugovora, čini dio okvira Zajednice (presuda od 3. ožujka 1988., Komisija/EIB, t. 29, 85/86, Zb., str. 1281.).
- 14 Iz toga proizlazi da je za svaku radnju ili propust u odnosu na tužitelje za koje je pri provedbi predmetnog ugovora o financiranju možebitno kriva Banka odgovorna Zajednica u skladu s općim načelima iz članka 215. drugog stavka Ugovora, koja su zajednička državama članicama.
- 15 Bilo bi suprotno namjeri autora Ugovora kad bi Zajednica, kada djeluje posredstvom Ugovorom uspostavljanog tijela Zajednice koje je ovlašteno djelovati u ime i za račun Zajednice, izbjegla posljedice odredaba članka 178. i članka 215. drugog stavka Ugovora, čiji je cilj pridržati nadležnost Suda za predmete koji uključuju izvanugovornu odgovornost Zajednice u cjelini prema trećima.

- 16 Zato se izraz „institucija” iz članka 215. drugog stavka Ugovora ne smije shvatiti kao da se odnosi samo na institucije Zajednice navedene u članku 4. stavku 1. Ugovora, nego da u pogledu sustava izvanugovorne odgovornosti uspostavljenog Ugovorom obuhvaća i tijela Zajednice kao što je Banka.
- 17 Nadležnost Suda da odlučuje u ovom sporu nije dovedena u pitanje člankom 180. Ugovora, čijim se posebnim odredbama ne želi propisati iscrpan popis slučajeva u kojima je Sud nadležan odlučivati u sporovima koji se tiču Banke (gore navedena presuda Mills/EIB, t. 16. i 17.).
- 18 Isto tako članak 29. Protokola o Statutu Banke, prema kojem sporove između Banke i trećih strana rješavaju nadležni nacionalni sudovi, ne predstavlja prepreku nadležnosti Suda jer se njime nadležnost Suda izrijekom pridržava.
- 19 Iz toga proizlazi da je na temelju članka 178. Ugovora Sud nadležan odlučivati u ovom postupku za naknadu štete.
- 20 Budući da je Sud odlučio o prethodnom pitanju glede svoje nadležnosti, predmet treba vratiti šestom vijeću kako bi ono odlučilo o glavnoj stvari.

Slijedom navedenog,

SUD,

je, prije nego što presudi o osnovanosti tužbe, odlučio:

- 1. Sud je nadležan odlučivati o predmetnoj tužbi.**
- 2. Predmet se vraća šestom vijeću.**
- 3. O troškovima će se odlučiti naknadno.**

Objavljeno na javnoj raspravi u Luxembourgu 25. svibnja 1993.

[Potpisi]

* Jezik postupka: francuski